Achtentwintigste jaargang nr. 5 september/oktober 1976

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Wij staan gauw op ons recht, maar
vallen over onze plicht.

TAAL – 2–
****

Ik heb in de vorige „Tynghe" iets geschreven over „taal en dialect".
Nu wil ik iets zeggen over de „gesproken taal", of misschien beter gezegd het gebruik van een taal.
De taal bestaat dus uit woorden.
Woorden zijn machtig. Ze kunnen blijdschap en haat opwekken. Wij kunnen ons medemens door woorden vernietigen, ja zelfs doden.
Woorden kunnen zowel hoop als wanhoop vertolken.
Daar komt nog bij HOE de woorden uitgesproken worden.
In dit verband wijs ik op ruwe toon gesproken woorden (cynisch) of spottend (sarcastisch).
Er is dus een groot verschil tussen taalgebruik en taalmisbruik - en het laatste komt al meer en meer in de mode. Wij willen meedoen, dikwijls uit angst dat wij anders voor ouderwets worden versleten.
Daarom wordt er rustig gevloekt.Neem nu eens de T.V. of radio. Die dan aan het woord zijn (gelukkig niet allen) schrikken niet terug van een vloek of ruw woord. Het past zo aardig in het programma!
En nu zwijg ik maar van de taal die in boeken en kranten worden gebezigd.
Wij leerden vroeger reeds op de lagere school, als het onderwerp „ de uitvinding van de boekdrukkunst" werd behandeld: Het is een reuze stap ten hemel en ter hel.
Deze woorden zijn helaas ook in onze eeuw van kracht.
Het is maar een stap!
Wat de taal betreft verarmen we steeds meer.
In de bijbel staat: De tong is een klein lid en roemt grote dingen; de tong is ook een vuur een wereld van ongerechtigheid. Uit dezelfde mond komt voor zegening en vervloeking.
Misschien zegt u, maar wij moeten ons toch weten te beheersen?
Zeker, zeker, maar onze zelfbeheersing staat zo wankel, wordt van buitenaf beïnvloed.
Mag ik een voorbeeld noemen?
Laat eens een scheidsrechter een verkeerde beslissing nemen in de ogen van de supporters dan krijgt hij op z'n zachts uitgedrukt, fraaie woorden aan zijn adres.

Zoals een jongen, buiten het gezichtsveld van zijn ouders een bandiet kan zijn, zo leven wij ook buiten het gezichtsveld.
De normen en zeden, ze zijn vervlogen in de rook van onze vrijheid.
Natuurlijk heeft u een eigen levensstijl, maar wij handhaven die levensstijl zeer krampachtig en dat brengt weer spanningen met zich mee.
Spanningen in het gezin, spanningen in de wereld.
Met al onze woorden, misschien goed bedoeld, kunnen we niet voorkomen, dat een gedeelte van de mensheid honger lijdt.
Honger is het grootste lijden van de mensheid, niet alleen lichamelijke, maar ook geestelijke honger.
Het eist slachtoffers.
In onze tijd zoeken we een beetje geluk, zekerheid, maar willen we het grijpen, dan is het er niet.
Wij hebben vakantie gehad, maar de honger naar zekerheid en geluk blijft knagen.

FAMILIEBERICHTEN

nagekomen berichten, in 't kort opgenomen

H. ter Veld en A. ter Veld-Nijdam - 40 jaar getrouwd.
Eelderwolde. Terborchlaan 50.

H. Nijdam en A. Nijdam-de Boer - 45 jaar getrouwd.
Feest op vrijdag 11 juni 1976.
Groningen. Abel Tasmanstraat 24.

Vrijdag 11 juni vieren wij met onze lieve ouders en grootouders
H. Nijdam en A. Nijdam-de Boer hun 45-jarig huwelijk.
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Bert - Gré - Christiaan - Jolanda.

Zeer onverwacht is uit ons midden weggenomen onze zwager en oom
Machiel Nijdam
lieve man van onze zuster en schoonzuster Janke Nijdam-Weistra.

De gezamenlijke broers en zusters,
zwagers en schoonzusters.

Leeuwarden, 15 juni 1976.

Geheel onverwacht is van ons heengegaan onze lieve, zorgzame man, vader, opa en broer LIES BERTUS AREND NIJDAM

op de leeftijd van 64 jaar, geliefde echtgenoot van Anna Jacoba Makken.
Eelderwolde, 30 juli 1976.
Groningerstraat 72

Eelderwolde:	A.J. Nijdam-Makken
Zuidwolde (Gr.):	S. Boersma-Nijdam
	A. Boersma
	Anna Jacoba
Horst (Limb.)	H. Schrage-Nijdam
	J. Schrage
	Elisabeth
Eelderwolde:	H. Nijdam

FAMILIE-BERICHTEN

Zondag 1 augustus 1976 hopen onze lieve ouders en grootouders
H. TER VELD en A. TER VELD-NIJDAM
hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.
Eelderwolde, juli 1976. Terbrochlaan 50.

Eelde: Doede en Gina
Oosterhoogebrug: Ali en Bert
Thesinge: Martje en Arend
en kleinkinderen

*

WIEBE BIJKER en HANNEKE WIJNJA
willen u graag vertellen, ook namens hun ouders, dat zij gaan trouwen op donderdag 5 augustus 1976 om 15.30 uur in het stadhuis van Sneek.
Roordahuizum, Haven 2.
Sneek, Loëngasterlaan 98.
Wij komen te wonen: Schoolstraat 14, Sneek.

*

D.V. 20 augustus 1976 hopen onze ouders
J. WIJNJA en J. WIJNJA-KLEYN
hun 45-jarig huwelijksfeest te vieren.
Dat ze nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven is onze innige wens.
Oostzaan. Dr. R. v.d. Loeffstraat 29.

De Kinderen.

*

D.V. snein 22 augustus sil it 25 jier lyn wêze dat ús heit en mem
BEENE DE LEEUW en JELTSJE DE LEEUW-NIJDAM
troud binne.

Ut namme fan de berg,
oantrouden en bernsbern

Streek 97, St. Jânsgea.

Dankbaar en blij hopen wij zondag 22 augustus a.s. met onze ouders
D. WIJNJA en G. WIJNJA-v.d. MEULEN
te gedenken dat zij 40 jaar getrouwd zijn.

Hun kinderen en kleinkinderen.

Sneek, aug. 1976. Bottinge 28.

*

D.V. maandag 11 oktober hopen onze ouders
HESSEL WIJNJA en CORNELIA WIJNJA-POSTMA
hun 25 jarig huwelijksfeest te herdenken.

Geertje	Eeltje
Gerben en Boukje	Marten
Hessy en Murk (verl.)	Pietje
Jeen	Zwaantje
Gerrit	Trienco
Kornelis	Hilbrand
Jacob	

Follega, sept. 1976.
Straatweg 11.

*

Op dinsdag 14 september 1976 hoopt onze lieve vader en opa
DERK BRINKS
Kosterijweg 20, Eelde, zijn 90ste verjaardag te vieren. Allen die hem hiermee willen feliciteren zijn van harte welkom 's avonds na 8 uur in café Makken te Eelde.

Zijn dankbare kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

*

Heden overleed toch nog onverwacht, mijn lieve man, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader JENTJE NIJDAM
op de leeftijd van 71 jaar, na een gelukkige echtvereniging van 47 jaar.
Leeuwarden, 14 augustus 1976
Straat van Welgelegen 12.

Uit aller naam:
F. Nijdam-Schouwstra

Plotseling is van ons heengegaan onze geliefde zwager en oom
H.J. OOSTING
op de leeftijd van 69 jaar, geliefde echtgenote van F.G. Nijdam.
Paterswolde, 18 augustus 1976.

Eelde: A. Nijdam
H. Nijdam-Oosting
Vries: G. Brink
F. Brink-Nijdam
Winschoten: A. Kranenborg
H. Kranenborg-Nijdam
en kinderen

Fam. Nienmeijer

*

Na een werkzaam leven en een moedig gedragen ziekte is heden van ons heengegaan onze lieve man, vader en grootvader
MATTHIJS WESTER
in de ouderdom van bijna 75 jaar.
Psalm 68 : 10.

Namens de familie,
E. Westra-Nijdam.

Gaastmeer, 11 september 1976.

*

Wederom werden wij diep getroffen door het plotselinge overlijden van onze beste boer, zwager en oom
RUDOLF RADEMAKER
in de ouderdom van 62 jaar, echtgenoot van Jantje Kremer.
Annen, 17 september 1976.

*

Franeker, 13 september 1976
Raadhuisplein 4

Vertrouwend op zijn Heer en Heiland ontsliep onze geliefde en liefhebbende Man, Vader en Grootvader

JELLE NIJDAM

op de leeftijd van 76 jaar, na een gelukkig huwelijk van 46 jaar.

Philip. 4 : 4-7

J. Nijdam-Hofstra

Utrecht: F. Nijdam
Hapert (N.Br.): J.J. Nijdam
C. Nijdam-Braaksma
Delfzijl: A.T. de Muinck-Nijdam
H.H. de Muinck
Leeuwarden: H.J. Ploegstra-Nijdam
A. Ploegstra
Gordonsbaai H. Nijdam
(Z.Afr.) M.N.C. Nijdam-v.d. Molen
Roodeschool: T.M. Klapwijk-Nijdam
W.J. Klapwijk
Hasselt (Ov.): A.F. van Hout-Nijdam
P.Th. van Hout
en kleinkinderen

*

Mede namens onze kinderen willen wij u heel hartelijk bedanken voor de prachtige kado's, vele bloemen en gelukwensen op ons 25-jarig huwelijksfeest.
Door de overweldigende belangstelling is deze dag onvergetelijk voor ons geworden.

F. Nijdam
R. Nijdam-Demandt

Franeker, augustus 1976
Raadhuisplein 10

*

FAMILIE – NIEUWS

24 juni 1976.
Avond-vierdaagse in Peize is een daverend succes geworden. Als oudste deelneemster liep de 82-jarige mevrouw G. Willems-Nijdam alle vier avonden de vijf kilometer, met aan haar zijde haar zesjarige achterkleinzoon René Gar-

lich. Mevrouw Willems-Nijdam heeft nu drie achtereenvolgende jaren de avond-vierdaagse uitgelopen.

*

Geslaagd aan de Christelijk Individueel Technisch Onderwijs voor het vak metselen E. Nijdam te Haren (28 juni 1976).

*

Aan de Hogere Technische school te Groningen voor bouwkunde slaagde A.G. Nijdam te Paterswolde.

*

Voor zijn grote verdiensten bewezen als organist van de Hervormde kerk te Niehove, werd aan neef R. Bolt het bekende eremedaille in zilver uitgereikt.

*

Nicht H. Nijdam-Smit te Groningen (bestuurslid N.S.) is ook dit jaar verscheidene keren met haar fiets erop uitgetrokken. Van 8 mei t/m 7 augustus heeft ze 550 km afgelegd. Dat is een prestatie! Een felicitatie waard. Ze heeft al fietsende heel wat medailles in de wacht gesleept. Natuurlijk heeft ze, voor de negende keer, ook deelgenomen aan de Drentse Fiets-vierdaagse teAssen.

*

Stad-Groninger grensrechter Ate Nijdam:

Het eerste seizoen van Ate Nijdam als grensrechter in het betaalde voetbal, veriliep zonder problemen. De eerste twaalf wedstrijden werd hij aangewezen als assistent van Leo van der Kroft en omdat de Hagenaar als eerste genoteerd stond op de vaderlandse scheidsrechtersranglijst, viel Nijdam met zijn neus in de boter.
Immers, Van der Kroft kreeg vrijwel uitsluitend wedstrijden van formaat toegewezen en daardoor verscheen Nijdam ook tijdens de toppers Ajax-Feijenoord, FC Twente - PSV en Fortuna SC - FC VVV langs de lijnen. Van die duels blijft vooral de gedenkwaardige 6-0 winst van Ajax op Feijenoord hem altijd bij.
Nijdam: „Zo'n wedstrijd is een hele belevenis. Er waren 65.000 toeschouwers en dat bracht uiteraard een aparte sfeer in het Olympisch Stadion. Vooraf was ik erg gespannen, maar toen de bal éénmaal rolde viel alles van me af. Ik had het vorig jaar de mazzel dat ik direkt bij Van der Kroft en later bij Theo Boosten dienst mocht doen, maar een sportman moet altijd een beetje geluk hebben".

* _ *

In de FRANEKER COURANT van dinsdag 14 september 1976 verscheen onderstaand artikel:

OUD-BANKDIRECTEUR EN VERZEKERINGS-INSPECTEUR JELLE NIJDAM OVERLEDEN

" Na een slopende ziekte is gisteren op 76-jarige leeftijd overleden de heer Jelle Nijdam. Te Franeker geboren, heeft hij daar eerst 55 jaar gewoond, waarna hij naar Groningen verhuisde. In 1972 keerde hij, inmiddels gepensioneerd en de kinderen het huis uit, met zijn vrouw naar zijn geboorteplaats terug, waar hij de bovenwoning van boekhandel Wever betrok.
De heer Nijdam is hier in Franeker directeur van de Boazbank, later Middenstandsbank geweest. In de dertiger jaren verwisselde hij het bankwezen met dat der verzekeringen en werd inspecteur bij Amstleven, een maatschappij, die later in Delta Lloyd is opgegaan. In de toentertijd nog in wording zijnde Wieringermeer heeft hij als verzekeringsman veel pionierswerk verricht.
Hij was de oudste in een gezin, dat al vroeg de vader moest missen. In die tijd kende men nog geen weduwen- en wezenpensioen en voor een gezin zonder kostwinner waren de levensomstandigheden niet gemakkelijk.
Al jong vond Jelle Nijdam emplooi voor zijn idealisme bij het Leger des Heils te Franeker. Hij werd een actief lid van het korps, dat toen in tegenstelling met thans, zeker niet die algemene waardering genoot, en van het moreel van de „soldaten" werd soms heel wat gevraagd.
Het bestuur van de Chr. Nat. School stelde ook al vroeg vertrouwen in hem en benoemde hem tot penningmeester.
De heer Nijdam had een goede zangstem en was verder ook muzikaal begaafd, hetgeen hem in staat stelde als leider van verschillende koren op te treden. De Geref. Kerk van Franeker heeft hij eveneens, voordat hij in 1955 naar Groningen verhuisde, als ouderling gediend".

Dit schreef dhr. Telenga in zijn krant en hieraan zou ik nog enkele woorden willen toevoegen, wat onze familievereniging betreft.

Van mij was hij een „volle" neef. Zijn vader en mijn moeder waren broer en zuster. Voor hem koesterde ik een bijzondere sympathie. Niet, dat we elkaar veel bezochten, integendeel, maar als dat eens plaats vond, voelden we ons meer broers dan neven. Hij was in één woord: een PRACHT-MENS! Jelle Nijdam was het, die met de naaste familie het nauwste kontakt onderhield. Het wel en wee hiervan vernamen we steeds van hem. Vanzelfsprekend had hij ook veel hart voor onze familie-vereniging. Hij liet dat altijd

op een zeer bijzondere wijze blijken, door in één jaar bijvoorbeeld tweemaal kontributie te betalen.
Soms heb ik wel eens gedacht: hij wil zeker een briefje van mij en als ik hem erop attendeerde, dat hij reeds gegireerd had, was stereotiep zijn antwoord: „Laat maar zitten, 't is voor een goed doel!"
Door verblijf elders heb ik zeer tot mijn spijt de uitvaartdienst niet kunnen meemaken. Bij thuiskomst vond ik het ontstellende bericht bij de post.
Wat dit verlies voor zijn vrouw Jikke alsmede voor zijn kinderen betekent, laat zich niet beschrijven. Hij was een voorbeeldig echtgenoot en steeds zeer bezorgd voor hen allen. Hij is nu daar, waar hij naar toe heeft geleefd.
Hij ruste in vrede.

C.S.

GENEALOGIE

In aansluiting op datgene, wat in ons vorig nummer verscheen, nog enkele aanvullingen:

– X – 1658 – JACOB SJOUKES WINIA, geboren 30-4-1867 te Nijland, van beroep veekoopman, overleden 7-6-1946 te Bolsward, trouwde..... te..... YMKJE JANS NIJDAM, geboren 12-3-1871 te Burgwerd, overleden 11-12-1960 te Surhuisterveen, dochter van Jan Pieters Nijdam en Hiltje Jans Sijpersma.

Kinderen:

HILTJE — geboren 9-4-1902 te Nijland, overleden 6-7-1974 te Wolvega, huwde in de gemeente Wymbritseradeel HENDRIK RIENKS STRUIKSMA, kantonnier, geboren 2-3-1900 te Hommerts, overleden 17-7-1974 te Wolvega.

TRIJNTJE — geboren 26-12-1903 te Nijland, huwde 6-12-1930 te Bolsward ROEL BOONSTRA, geboren 27-4-1906 te Nijega (H.O.N.), zoon van Taede Boonstra en Geesje Tijben. Roel Boonstra had een Electro Technisch Bedrijf te Surhuisterveen, waar hij 28-1-1967 overleed.

vervolgens de twaalfde generatie:

KINDEREN VAN SJOUKE REINDERS WINIA EN GERLOFKE HESSELS NETTINGA

– XII – REINDER SJOUKES WINIA, geboren 20-2-1922 te Nijland, van beroep milicien, trouwde 8-5-1958 te Amersfoort met EVERTJE (Siebes) BOERSMA, geboren 9-10-1926 te Heerlen, dochter van Siebe Boersma en Pietje Wiersma.

Kinderen:

MARIJKE ELIZABETH	geboren 6-9-1960 te Amersfoort
RUTH JOHANNA	geboren 9-10-1962 te Amersfoort

– XII – HESSEL SJOUKES WINIA, geboren 5-8-1923 te Nijland, van beroep grondwerker, trouwde 7-5-1951 te Nijland met AFKE DOUWES TJALSMA, geboren 22-6-1924 te Nijland, dochter van Douwe Tjalsma en Jaike de Boer.

Kinderen:

JAIKE SIETSKE	geboren 7-2-1952 te Sneek, huwde ANDRIES DEINUM, kantoorbediende AGO-verzekeringen te Sneek.
GERLOFKE	geboren 28-6-1953 te Hichtum, huwde ANTON SCHUURMAN, stooffeerder te Bolsward.

– XII – JACOB LOLKE (SJOUKES) WINIA, geboren 24-3-1933 te Oosthem, van beroep smid, trouwde 22-8-1957 te Nes (Ameland) met FROUKJE (Douwes) de VRIES, geboren 31-5-1932 te Hollum (Ameland), dochter van Douwe de Vries en Lobke Spanjer.

Kinderen:

SJOUKE REINDER (Jacobs)	geboren 7-2-1959 te Hollum (Am.)
LOBKE REIJNSJE	geboren 15-6-1961 te Hollum (Am.)
DOUWE OENE (Jacobs)	geboren 6-2-1965 te Hollum (Am.)

– XII – LOLKE SJOUKES WINIA, geboren 9-5-1934 te Oosthem, van beroep produktieleider W.S.W. te Harlingen, trouwde 28-7-1960 te Dalfsen (Ov.) JANTINA JOHANNA GEERTS, geboren 2-4-1937 te Dalfsen, dochter van Jan Geerts en Johanna Gerrits.

Kinderen:

SJOUKE REINDER (Lolkes)	geboren 13-10-1961 te Dalfsen
JOHANNA	geboren 6-5-1964 te Harlingen

GERLOFKE	geboren 29-12-1965 te Harlingen
JEANNETTE	geboren 8-8-1968 te Harlingen

– XII – SJERP SJOUKES WINIA, geboren 22-1-1937 te Oosthem, van beroep machine-bankwerker, trouwde 29-4-1959 in Wymbritseradeel ELISABETH (Luitzens) de VRIES, geboren 29-10-1936 te Goënga (Wymbr.), dochter van Luitzen de Vries en Martha Vervat.

Kinderen:

SJOUKE SJERPS	geboren 7-3-1960 te Sneek
MARTHA	geboren 19-1-1964 te Sneek
GERLOFKE	geboren 14-4-1966 te Scharnegoutum
JOHANNA	geboren 8-4-1970 te Scharnegoutum
ANTJE	geboren 29-12-1973 te Scharnegoutum

C. van der SCHOOT–Azn.

***

10 MAART 1595

De 10e maart 1595 is een heldere voorjaarsdag. Gisteren nog was het water van het IJ nog grauw en ging alles verloren in een natte mist. Vandaag is de wind naar het noordoosten gegaan en alles schoongeblazen. Het water heeft haar normale kleur weer kregen. Op de schepen klapperen de wimpels fleurig op de straffe bries. Er liggen veel schepen aan de kade. Elk jaar wordt de scheepvaart drukker op het IJ. Amsterdam ontplooit zich en wordt rijker. De handel strekt zich uit zelfs tot Amerika. Voorheen voeren de Hollanders op Engeland, Portugal en Spanje. Tegenwoordig gaan ze om de Noordkaap en langs Gibraltar en Italië. En vandaag zal een kleine vloot van vier schepen vertrekken naar Indië.
Amsterdam is uitgelopen; dit moest men zien. Het volk is niet enthousiast, het fortuin is de ondernemers naar het hoofd gestegen. Het zal hun zuur opbreken. Hoe zullen deze schepen ooit in Indië komen. Men is wel in het bezit van goede zeilaanwijzingen van ds. Plancius, maar de man is zelf nooit op de grote vaart geweest.
Ja, specerijen zullen ze er halen, maar het is een roekeloos avontuur. Het is een onderneming, waar geen fatsoenlijke zeeman zijn leven aan waagt. Zij zagen zilver glinsteren in de handen van de ronselaars en achter dat zilver zagen ze drank. Menig zeeman, moest aan boord worden gehesen omdat ze niet

meer op hun benen konden staan. De adelborsten zijn meest verlopen koopmans-zoontjes. Alleen is schipper Jan Dignumsz een wijs en fatsoenlijk man. Alles is thans aan boord; de kabels kunnen los. De schipper roept zijn bevelen over het schip. De maats vamen de touwen en weldra is het schip midden op het IJ. De zeilen worden gehesen. De drie andere schepen volgen. Kijk, wat een pracht gezicht, de vier schepen op het IJ. Nu zwijgt de spot aan wal. Er is een flauw gejuich, maar het wordt luider. Er wordt gezwaaid met mutsen en baretten. Hebben de Amsterdammers nu toch vertrouwen in de expeditie. Zal hieruit iets groots te voorschijn komen? De schepen liggen hoog en rank op het water met hun blanke zeilen, hun wapperende vlaggen met de wapens van Holland, Nassau en Amsterdam. Naar Indië! De vloot is op weg! De schoten der kanonnen dreunen. Het wordt een indrukwekkend afscheid van het vaderland. De schepen glijden langs de Schreierstoren. Jan Dignumsz vrouw staat bezijden de toren. Zij heeft hier vaker gestaan en ze heeft het dikwijls moeilijk gehad, maar nu wel heel erg. Nimmer heeft ze haar man teruggehouden, als die een grote reis ging maken. Met trots heeft zij geluisterd naar de verhalen van haar man, bij thuiskomst. En nu had Reinier Pauw hem benoemd als schipper op de nieuwe schepen naar Indië.
De reis zou moeilijk zijn en gevaarlijk. Zeemansvrouw! Ze staat daar bezijden de Schreierstoren en ze schreit, het hindert niet, men ziet haar hier niet staan. De vloot glijdt naar het buiten-IJ. De schipper tuurt over het Hollandse landschap, over de lage huisjes met de rode pannendaken, over de dorpjes in de omtrek, ook zijn dorp. Ze naderen reeds de droogten van Pampus. Nu geen gemijer meer. Meer bakboord je roer, stuurman! Zo, dit is de koers. Zwaar is de reis. Ziekten teisterden de manschappen. Er zijn doden aan boord. Ook de schipper wordt ernstig ziek. De pijn vliegt zijnschouder uit, snijdt door zijn buik, doorvlijmt zijn rug. Hij weet dat zijn einde nabij is. Dan opeens zijn er vogels. Vogels, land in zicht. Op 6 juni 1596 heeft de vloot Sumatra bereikt en op 14 augustus 1597 kon de thuisreis beginnen.

EENZAAMHEID

Als we een krant lezen, dan komt er bijna altijd een artikeltje (hoofd-artikel) in voor over „eenzaamheid". Eenzaam, hoe kan dat? Nog nooit zijn er zoveel mensen op aarde als nu en nognooit waren er zoveel middelen om met elkaar in kontakt te komen. Daar komt nog bij de „wetenschap" die een geweldige vlucht heeft genomen. Denk aan de vooruitgang der medische wetenschap. Hoe menige ziekte die honderd jaar geleden nog duizenden mensen vroegtijdig deed sterven, kan nu in haar beginstadium ontdekt, succesvol bestreden worden. Verwoestende epedimieën, die in vroegere eeuwen grote steden en

gehele landstreken ontvolkten, komt niet meer voor. Honderd jaar geleden reisden onze voorouders per trekschuit en diligence en nu een net van spoorwegen verbindt de steden en dorpen. Snelle oceaanstomers verbinden de werelddelen met elkander. En dan de luchtvaart! Welk een enorme vooruitgang zien we daar. Hoe hebben de mensen vroeger gedroomd om te vliegen als vogels in de lucht. En nu? Wie zou honderd jaar geleden geloofd hebben dat nagenoeg in ieder huis een radio en/of t.v.-toestel te vinden zou zijn. De stoutste plannen worden heden ten dage gesmeed om het heelal te verkennen. Enorme raketten worden de ruimte ingezonden en de moderne apparatuur die men ingebouwd heeft, verklapt ons iets van de wijde wereld buiten onze aardbol. Eeuwenlang heeft men verlangd een kijkje te kunnen nemen op de achterkant van de maan en nu hebben ruimtefoto's deze aloude verborgenheid onthult. En toch en toch, zijn de mensen eenzamer dan ooit en de meesten kunnen er niet tegen. Veel gaat kapot, juist omdat men de eenzaamheid niet de baas kan.

Als we alleen zijn komen we ons zelf maar tegen en dat is dikwijls niet een prettige ervaring. Ik weet het, de ontmoetingen tussen mensen worden vluchtiger en vriendschap minder duurzaam. We zijn minder gevoelig voor elkaar geworden.

Ik weet het, in de eenzaamheid kan het oorverdovend stil zijn, maar men kan ook stemmen horen die anders in het rumoer verloren gingen.

Hoe we het ook bezien, de mens komt in de eenzaamheid met zijn vragen – tot de vragen van het leven.

Oplossingen worden aangedragen: muziek, zang, ontspanning, langere vakantie, meer scholen enz. Misschien hiermede wel de symptomen bestreden, maar meer ook niet.

Nog even een vraag. Hebben we dan geen moed meer om alleen te zijn? Zijn er dan in het geheel geen pluspunten aan „eenzaamheid"? Zien we dan de goede kanten niet dat het alleen-zijn met zich meebrengt? De afzondering is zo goed om na te denken over de zin van het leven. Als we de eenzaamheid ontvluchten dan is het een vlucht voor zichzelf, voor de werkelijkheid. In de eenzaamheid kan de mens zich zelf vinden en ..... zijn medemens.

* _ *

BESTUUR NIJDAMSTRA-STICHTING

Voorzitter:	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden tel. 05100 – 22167
Secretaris-penningmeester:	C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205, Heerenveen, tel. 05130 – 24792

LEDEN

H. Nijdam-Smit	Boerhavelaan 113, Groningen tel. 050 – 253701
K. Nijdam	Geastwei 24, Oudemirdum tel. 05147 – 405
W. Wijnia	Angelsloërdijk 225, Statenhoek, Emmen tel. 05910 – 22068

POSTGIRO-REKENING	82 67 24
REKENING RABO BANK	gironummer: 81 46 57, rek. nr. 32.64.65.308 beiden ten name van: Penningmeester Nijdamstra-Stichting te Heerenveen.
FAMILIEBLAD	„DE NIJDAMSTRA-TYNGE". Lid/abonnees f. 12,–– per jaar. (Vóór 31 maart te betalen). Halfjaarlijks f. 6,00 mits betaling plaatsvindt vóór 31 januari/juli. Donateurs/leden f. 6,00 per jaar. Dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld.
REDAKTIE	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Coornhertstraat 12, Leeuwarden (zo mogelijk met opgave van nieuw adres).